

# ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR

ໄພວັນ ບຸນນາລີ <sup>1</sup>, ດາລຸນນີ ອິນດາວົງ <sup>2</sup>, ຊາຍ ບຸນຝົງ <sup>3</sup>

ຫ້ອງການການເງິນ, ສຳນັກງານອະທິການບໍດີ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

## \*ຜູ້ຕິດຕໍ່ຜົວຜົນ:

ໄພວັນ ບຸນນາລີ ຫ້ອງການການເງິນ,

ສຳນັກງານອະທິການບໍດີ,

ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ເບີໂທ:

+856 20 22350340, E-mail:

[phounnaly@gmail.com](mailto:phounnaly@gmail.com)

<sup>2</sup> ຕິດຕໍ່ຜົວຜົນ: ດາລຸນນີ ອິນດາວົງ

ຫ້ອງການການເງິນ, ສຳນັກງານ

ອະທິການບໍດີ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸ

ພານຸວົງ, ເບີໂທ: +856 20

59264777, E-mail:

[indavong.su@gmail.com](mailto:indavong.su@gmail.com)

<sup>3</sup> ຊາຍ ບຸນຝົງ ຫ້ອງການບໍລິຫານ-

ສັງລວມ, ສຳນັກງານອະທິການບໍດີ,

ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ເບີໂທ:

+856 20 23956229,

E-mail: [xaybp28@gmail.com](mailto:xaybp28@gmail.com)

## ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 21 ສິງຫາ 2023

ການປັບປຸງ: 16 ຕຸລາ 2023

ການຕອບຮັບ: 01 ພະຈິກ 2023

## ບົດຄັດຫຍໍ້

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອ 1) ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍວິທີ Vector Autoregression (VAR) ແລະ 2) ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຝີດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (Variance Decomposition Analysis: VDA). ໂດຍຜູ້ວິໄຈໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸກຍະພູມເປັນລາຍໄຕມາດຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ກະຊວງການເງິນ ແຕ່ປີ 2010 ຫາ 2020 ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປຣແກຣມ Eviews 9 ເຊິ່ງການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ປັບຂໍ້ມູນໃຫ້ມີລັກສະນະນັ່ງ (Stationary) ແລະ ການເລືອກຄວາມຍາວທີ່ຫຼ້າຊ້າທີ່ເໝາະສົມ (Lag) ແລ້ວມາປະເມີນສົມຜົນໃນແບບຈຳລອງ VAR ດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Ordinary least squares: OLS).

ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ: 1) ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ພົບວ່າຕົວປ່ຽນທັງໝົດຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ. 2) ການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຝີດ້ວຍການວິທີວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (IRF) ພົບວ່າການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊ່ອກ (Shock) ອັດຕາເງິນເຝີ, ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ສົ່ງຜົນກະທົບແຕ່ໄຕມາດທີ່ 2 ຫາໄຕມາດທີ່ 12 ໂດຍອັດຕາເງິນເຝີ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານສົ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານສົ່ງຜົນກະທົບໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ສ່ວນຜົນການວິເຄາະການແຍກສ່ວນຂອງຄວາມແປປວນຂອງອັດຕາເງິນເຝີພົບວ່າຕົວປ່ຽນອັດຕາເງິນເຝີສາມາດອະທິບາຍຄວາມແປປວນໄດ້ລະດັບສູງຕັ້ງແຕ່ໄຕມາດທີ່ 1 ແລະ ຫຼຸດລົງເລື້ອຍໆຈົນໄປຮອດໄຕມາດທີ່ 12, ເຊິ່ງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານສາມາດອະທິບາຍຄວາມແປປວນເພີ່ມຂຶ້ນຕັ້ງແຕ່ໄຕມາດທີ່ 2 ຈົນໄປຮອດໄຕມາດທີ່ 12, ຈາກການຄົ້ນຄວ້າສະຫຼຸບໄດ້ວ່າລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານໄຕມາດຜ່ານມາສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບກັບອັດຕາເງິນເຝີ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານໄຕມາດຜ່ານມາສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກກັບອັດຕາເງິນເຝີ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ອັດຕາເງິນເຝີ, ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ, ແບບຈຳລອງ VAR

## **The Impact of Government Revenue and Current Expenditure Policies' Implementation on the Inflation Rate of Lao PDR by Using Vector Autoregression (VAR)**

**Phayvanh PHOUNNALY\* and Xay BOUNPHONG**

*Financial office, Rector's office, Souphanouvong University, Lao PDR*

---

**\*Correspondence:** Phayvanh

PHOUNNALY, Financial office, Rector's office, Souphanouvong University, Tel: +8562022350340, E-mail: [phounnaly@gmail.com](mailto:phounnaly@gmail.com)

<sup>2</sup> Dalounny INDAVONG,

Financial office, Rector's office, Souphanouvong University, Tel: +8562059264777, E-mail: [indavong.su@gmail.com](mailto:indavong.su@gmail.com)

<sup>3</sup> Xay BOUNPHONG, Administration office, Rector's office, Souphanouvong University, Tel: +856 2023956229, E-mail: [xaybp28@gmail.com](mailto:xaybp28@gmail.com)

### **Abstract**

The purpose of this research is 1) to investigate the impact of revenue and expenditure policies' implementation of the government on inflation in Lao PDR by using Vector Autoregression (VAR) model, and 2) to analyze the adjustment of the inflation rate using impulse response function (IRF) and variance decomposition analysis (VDA). The researcher used the quarterly data from the database of the Bank of Lao PDR and Ministry of Finance in the period of 2010-2020, and analyzed the data with the Eviews 9 program which data was adjusted to be stationary with Optimal Lag length Selection, then estimate the equation on basis of VAR model with the Ordinary least squares method of least squares.

The results revealed that: 1) impact of revenue and expenditure policies' implementation of the government on inflation in Lao PDR by using VAR model indicated that all the variables are lag 1 yielded, which changing the government expenditure in the last quarter has same direction impact the change in the inflation rate of the Lao PDR, and the change in the government income in the last quarter has opposite direction the change in the inflation rate of the Lao PDR. 2) The adjustment of the inflation rate was analyzed using impulse response function (IRF) found that the change in shock of inflation rate, current expenditure, and the government's revenue have effected from 2<sup>nd</sup> quarterly to the 12<sup>th</sup> quarterly, which Inflation rate and government revenue have the most impact and government's current expenditure has the least impact. As for the results of variance decomposition analysis (VDA) found that inflation rate can explain variance at a high level from the 1<sup>st</sup> quarter and gradually decreases until the 12<sup>th</sup> quarter, which government's revenue and current expenditure can explain variance increasing continuously from 2<sup>nd</sup> quarterly to the 12<sup>th</sup> quarterly. The research concluded that last quarter's government revenue had a negative effect on the current quarter's inflation rate, and last quarter's government current expenses had a positive effect on the inflation rate.

**Keyword:** *Inflation rate, government revenue, government current expenses, VAR Model.*

### **Article Info:**

*Submitted: Aug 21, 2023*

*Revised: Oct 16, 2023*

*Accepted: Nov 01, 2023*

## 1. ພາກສະເໜີ

ການລະບາດຂອງພະຍາດອັກເສບປອດ COVID-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສະຫວັດດີການຂອງຄົນທົ່ວໂລກ, ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດໂລກຖືກຖອຍຕໍ່າທີ່ສຸດໃນຮອບຫຼາຍປີ ໂດຍເສດຖະກິດໂລກຂະຫຍາຍຕົວຫຼຸດລົງ ຈາກ 2.8% ໃນປີ 2019 ມາເປັນ -3.3% ໃນປີ 2020 ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ທະນາຄານກາງປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ນຳໃຊ້ໃຊ້ມາດຕະການທີ່ກວ້າງຂວາງ ເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສະພາບການເງິນ-ເງິນຕາສືບຕໍ່ມີສະຖຽນລະພາບ. ໂດຍບັນດາມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ລວມມີການປັບຫຼຸດອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ, ການຊື້ຊື້ສິນທາງການເງິນເພື່ອສະໜອງສະພາບຄ່ອງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການມວນລວມ. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ທຫລ) ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບຜ່ອນຄາຍ ແລະ ມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດອັກເສບປອດ COVID-19 ເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຝື້ນຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ (Bank of Lao PDR, 2020: 1).

ໃນປີ 2010 ສະພາບເສດຖະກິດຂອງໂລກຍັງສືບຕໍ່ຜັນແປຢ່າງຊັບສົນ ແລະ ປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຝື້ນຕົວຂອງເສດຖະກິດໂລກ, ວິກິດການໜີ້ສິນໃນຂົງເຂດເອີລົບ, ບັນຫາໄພທຳມະຊາດ, ໂລກລະບາດ ລວມທັງເຫດການທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ດ້ານລົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ສປປ ລາວ, ສຳລັບສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງອ້ອມຈາກເຫດການເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍການດຳເນີນນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ທັນການຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃຕ້ການການຊີ້ນຳ-ນຳພາຢ່າງໃກ້ຊິດ ຂອງກົມການເມືອງ ແລະ ລັດຖະບານ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກສືບຕໍ່ມີຄວາມໝັ້ນທົ່ວ ເຖິງເຫັນໄດ້ຈາກເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາ 8.1%, ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2010 ຢູ່ໃນລະດັບ 5.98% ເຊິ່ງສາຍເຫດມາຈາກໝວດສະບຽງອາຫານ, ລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ລາຄາຄຳຕະຫຼາດໂລກປັບຕົວ

ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານດຳເນີນນະໂຍບາຍທາງການເງິນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວດ້ວຍເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍທາງການເງິນຜ່ານດ້ານລາຍຮັບ ກວມເອົາ 22.32% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແລະ ລາຍຮັບຈາກພາສີ-ອາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ 20.86% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ, ສ່ວນດຳເນີນງົບປະມານລາຍຈ່າຍກວມເອົາ 24.61% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິເພີ່ມຂຶ້ນ 7.76% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ (Bank of Lao PDR, 2010: 18-20).

ໃນປີ 2020, ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ COVID-19 ໄດ້ດີສົມຄວນ ໂດຍສະພາບການແຜ່ລະບາດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ການຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາຢ່າງຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງການປົດຊາຍ ແດນລະຫວ່າງປະເທດ, ການຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການກັກກັນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນທ້າຍໄຕມາດທຳອິດ ບວກກັບການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວທີ່ກຳລັງຂະຫຍາຍໃນວົງກວ້າງຢູ່ປະເທດໃກ້ຄຽງທີ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດ ແລະ ປະເທດອື່ນໆໃນຂົງເຂດ ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງສປປ ລາວ ຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 3.3% ເຊິ່ງເປັນການຂະຫຍາຍຕົວຕໍ່າສຸດນັບແຕ່ ປີ 1990 ເຖິງປັດຈຸບັນ, ລາຍຮັບຂອງປະເທດຫຼຸດລົງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວ, ດ້ານການຂົນສົ່ງ, ດ້ານການຂາຍຍ່ອຍ, ດ້ານການບໍລິການທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານການເງິນ ແລະ ງົບປະມານເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຄວາມອາດສາມາດຂອງລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການກະຕຸ້ນເສດຖະກິດມີຂົດຈຳກັດ, ໃນຂະນະທີ່ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດຜ່ານມາ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດກະສິກຳຂອງປະເທດຫຼຸດລົງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຄຽງຄູ່ກັບຂໍ້ຈຳກັດຕ່າງໆ, ການຊຳລະໜີ້ກັບຕ່າງປະເທດ ກໍຍັງສາມາດຮັກສາດຸນການຄ້າ ສຳລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 3.32% ໃນປີຜ່ານມາ ມາເປັນ 5.07 % ໃນປີ 2020 ເຊິ່ງເຫດຜົນມາຈາກອຸປະສິງພາຍໃຕ້ຄວາມອ່ອນແອທາງດ້ານການຜະລິດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຂອບຈຳກັດດ້ານການປົດເມືອງ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດ

ຂອງພະຍາດ COVID-19 ໃນບັນດາປະເທດ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ເຮັດໃຫ້ອຸປະສິງພາຍໃນປະເທດສູງຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະສະບຽງອາຫານ, ສິນຄ້າອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ຢາປິວພະຍາດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການຢາ ແລະ ອຸປະກອນທາງການແພດ ໃນຂະນະທີ່ຕ່ອງໂສ້ອຸປະທານໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານນຳເນີນນະໂຍບາຍການເງິນໃນດ້ານລາຍຮັບງົບປະມານ ກວມເອົາ 12.66% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍພາສີ-ອາກອນ ຫຼຸດລົງ 11.18% ທຽບກັບຈາກປີຜ່ານມາ, ສ່ວນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານກວມເອົາ 17.88% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຫຼຸດລົງ 3.95% ຍ້ອນການຈຳກັດລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ແລະ ເພີ່ມລາຍຈ່າຍການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ COVID-19 (Bank of Lao PDR, 2020).

ຈາກບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້ມີນັກເສດຖະສາດໃນສຳນັກງານເຄນໃຫ້ຄວາມເຫັນວ່າລະບົບເສດຖະກິດມີແນວໂນ້ມຂາດສະຖຽນລະພາບເຊັ່ນ: ການຜະລິດຊະລໍຕົວ ແລະ ການວ່າງງານສູງຂຶ້ນ, ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນທັງຜູ້ອຸປະໂພກ-ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜູ້ຜະລິດຫຼຸດລົງ, ຄວາມສາມາດໃນການໃຊ້ຈ່າຍອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ການລົງທຶນຫຼຸດລົງເປັນຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດຕົກຕໍ່າ ແລະ ເກີດພາວະຫວ່າງງານເພີ່ມຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານຄວນດຳເນີນນະໂຍບາຍການເງິນ ໂດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນຄື: 1) ເກັບພາສີອາກອນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ; 2) ປັບປຸງການເກັບພາສີອາກອນໃນອັດຕາທີ່ສູງຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ອາກອນລາຍໄດ້ສ່ວນບຸກຄົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ສຸດທິສ່ວນບຸກຄົນຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງຈະປະຊາຊົນຈະໃຊ້ເງິນໜ້ອຍ ແລະ ເກັບພາສີທາງອ້ອມສຳລັບປະເພດສິນຄ້າຟຸມເຟືອຍໃຫ້ສູງຂຶ້ນ; 3) ປັບປຸງໜີ້ສິນສາທາລະນະເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານເງິນ ແລະ ຊ່ວຍປ້ອງກັນສະກັດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍສິນເຊື້ອເກີນໄປ; 4) ເພີ່ມດອກເບ້ຍເງິນຝາກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເປັນແຮງຈູງໃຈໃຫ້ປະຊາຊົນມາຝາກຝາກກັບທະນາຄານ ແລະ ໂຄສະນາໃຫ້ປະຊາຊົນຊື້ພັນທະບັດໄລຍະຍາວເປັນການຊ່ວຍຜັດທະນາປະເທດຊາດ; 5) ຖ້າປະເທດໃດໜຶ່ງຫາກເກີນດຸນການຄ້າລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ

ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດພາວະເງິນເຟີເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ວິທີການແກ້ໄຂແມ່ນຈະຖອນລາຍຮັບຈາກຕ່າງປະເທດ ອອກຈາກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໝູນວຽນ ຫຼື ນຳສິນຄ້າທີ່ຂາດແຄນເຂົ້າມາໃນປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງອອກ, ນຳລາຍຮັບຈາກຕ່າງປະເທດມາຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດດ້ອຍຜັດທະນາໂດຍການສະໜອງເງິນກູ້ໄລຍະຍາວດອກເບ້ຍຕ່ຳ, ເກັບພາສີພາຍນອກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເກັບພາສີນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ຂາດແຄນໃຫ້ໜ້ອຍລົງ ຫຼື ອາດຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າເງິນສູງຂຶ້ນໂດຍສິນຄ້າຂາເຂົ້າມີລາຄາຖືກ ແລະ ສິນຄ້າຂາເຂົ້າກໍ່ແຜງ (Sankhamani, 2007: 185).

ຈາກທີ່ມາບັນຫາຂ້າງເທິງຈຶ່ງສິນໃຈຄົ້ນຄວ້າການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາວະເງິນອັດຕາເງິນເຟີ ຂອງສປປ ລາວ ໄປທິດທາງໃດ ເພື່ອເປັນແນວທາງກຳນົດນະໂຍບາຍລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີປະສິດທິຜົນໃນການຮັກສາສະຖຽນລະພາບລະດັບຄ່າສິນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຫຼື ອັດຕາເງິນເຟີໃນລະບົບເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ.

ສະນັ້ນ, ຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າຄື: (1) ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຟີດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ແຕ່ປີ 2010-2020 ແລະ (2) ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຟີດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (Variance Decomposition Analysis: VDA).

## 2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

### 2.1 ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ

ກຸ່ມເປົ້າໝາຍໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາເງິນເຟີຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

### 2.2 ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ ໂດຍປະກອບມີຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ, ຕົວປ່ຽນປະກອບມີມູນຄ່າຮັບລາຍຂອງລັດຖະບານ, ມູນຄ່າລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນດັ່ງກ່າວເປັນທັງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເພື່ອວິເຄາະຄວາມສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນດ້ວຍແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR).

### 2.3 ການເກັບກຳລວມຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸກປະເພດ ເປັນລາຍໄຕມາດ ແຕ່ 2010 ຫາ ປີ 2020 ໂດຍມູນຄ່າຮັບລາຍ ແລະ ມູນຄ່າລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ລວບລວມມາຈາກຖານຂໍ້ມູນບົດສະຫຼຸບລາຍງານ ແລະ ສະຖິຕິຂອງກະຊວງການເງິນ (Ministry of Finance, 2021), ສ່ວນອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້

$$INF_t = \alpha_0 + \sum_{i=1}^k \alpha_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \alpha_{2i} + LnGE + \sum_{i=1}^k \alpha_{3i} LnGR + \varepsilon_{1t}$$

$$LnGE_t = \beta_0 + \sum_{i=1}^k \beta_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \beta_{2i} + LnGE + \sum_{i=1}^k \beta_{3i} LnGR + \varepsilon_{2t}$$

$$LnGR_t = \gamma_0 + \sum_{i=1}^k \gamma_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \gamma_{2i} + LnGE + \sum_{i=1}^k \gamma_{3i} LnGR + \varepsilon_{3t}$$

ໂດຍທີ່  $INF_t$  = ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ (%)

$LnGE_t$  = ຄ່າໂລກາລິດລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ

$LnGR_t$  = ຄ່າໂລກາລິດລາຍຮັບທັງໝົດຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ

$\alpha_i; \beta_i; \gamma_i$  ຄືຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່

$\varepsilon_{1t}; \varepsilon_{2t}; \varepsilon_{3t}$  ຄືຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ

### 2.5 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານໃນແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR) ດ້ວຍປະເມີນຄ່າດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Yamaka, 2020) ເຊິ່ງນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ Eviews 9 ເຊິ່ງປະກອບມີ 5 ຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1) ການທົດສອບຄວາມນຶ່ງຂອງຕົວປ່ຽນ (Unit root) ເພື່ອທົດສອບຄວາມນຶ່ງຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ

ລວບລວມມາຈາກຖານຂໍ້ມູນ ບົດລາຍງານເສດຖະກິດເງິນຕາ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (Bank of Lao PDR, 2021).

### 2.4 ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ

ແບບຈຳລອງໃນການສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນອີງໃສ່ແນວຄິດນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂເງິນເຟີ້ ຂອງ Sankhamani (2007: 185), ທິດສະດີການໃຊ້ຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຂອງ Musgrave (1989) ໂດຍອ້າງອີງຈາກ Yimsiri wattana (2003) ເຊິ່ງສ້າງເປັນແບບຈຳລອງ VAR ຂອງ Sims (1980) ແລະ Ender (1948) ລວມທັງບົດຄົ້ນ ຄວ້າຂອງ Leagman (2006) ເຊິ່ງສາມາດສ້າງເປັນແບບຈຳລອງໄດ້ດັ່ງນີ້:

ຕົວປ່ຽນຕາມທີ່ມາສຶກສາດ້ວຍວິທີ Augmented Dickey-Fuller.

2) ການເລືອກຄວາມຫຼ້າຊ້າ (Lag) ທີ່ເໝາະສົມໂດຍໃຊ້ຄ່າຂອງ Akaike Information Criterion (AIC) ຂອງສົມຜົນທີ່ປະເມີນຈາກແບບຈຳລອງ VARs.

3) ການປະເມີນຄ່າແບບຈຳລອງດ້ວຍແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR) ດ້ວຍປະເມີນຄ່າດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ.

4) ວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF)

5) ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (Variance decomposition analysis: VDA).

### 3. ຜົນການສຶກສາ

#### 3.1 ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່

### ພາວະເງິນເຝີດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ແຕ່ປີ 2010-2020.

ຜົນການທົດສອບ Unit root ຢູ່ລະດັບ Level ຂໍ້ມູນອັດຕາເງິນເຝີ (INF), ໂລກາລິດຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ (LnGE) ແລະ ໂລກາລິດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ (LnGR) ດ້ວຍພິຈາລະນາຄ່າດ້ວຍວິທີ ADF-statistic ທີ່ລະດັບ Level ໃນສົມຜົນມີຄ່າຄົງທີ່ (Intercept) ພົບວ່າມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ຢູ່ລະດັບ Level ທີ່ມີຄ່ານ້ອຍກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ ( $H_0$ ) ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະບໍ່ນັ່ງ (Non-Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ Level ຈຶ່ງຈຳຕ້ອງແກ້ໄຂດ້ວຍການຫາຜົນຕ່າງອັນດັບທີ 1 (First Difference).

ຜົນການທົດສອບ Unit root ຢູ່ລະດັບ First Difference ຂໍ້ມູນອັດຕາເງິນເຝີ (INF), ໂລກາລິດຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ (LnGE) ແລະ ໂລກາລິດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ (LnGR) ດ້ວຍພິຈາລະນາຄ່າດ້ວຍວິທີ ADF-statistic ທີ່ລະດັບ First Difference ໃນສົມຜົນມີຄ່າຄົງທີ່ ພົບວ່າມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ ( $H_0$ ) ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນັ່ງ (Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ First Difference ຫຼື I(1) ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແບບຈຳລອງໄດ້ເນື່ອງຈາກມີຄວາມນັ່ງຢູ່ລະດັບດຽວກັນ ຄື First Difference ຫຼື I(1).

ຈາກຕາຕະລາງທີ 3 ເມື່ອພິຈາລະນາ VAR Lag Order Selection Criteria ທີ່ບົງບອກ lag ທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ໃນການປະເມີນຄ່າໂດຍ AIC ນ້ອຍທີ່ສຸດນັ້ນຄື -5.506983 ທີ່ lag ເທົ່າກັບ 1 ດັ່ງນັ້ນ ໃນການປະເມີນຄ່າຄັ້ງນີ້ lag ທີ່ເໝາະສົມຄື lag ເທົ່າ 1 ດຳເນີນການປະເມີນຄ່າ VAR ດ້ວຍ lag ເທົ່າ 1.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 4 ຄວາມສຳພັນຂອງຄວາມສຳພັນຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍລັດຖະບານ ຕໍ່ພາວະເງິນເຝີ ຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດອະທິບາຍຜົນການວິເຄາະໄດ້ຄື: (1) ກໍລະນີການກຳນົດອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ພົບວ່າ: ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສຳພັນທາງດຽວກັນ ກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.015734% ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສຳພັນທາງກົງກັນຂ້າມການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ 0.013561% ຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10, ສ່ວນການປ່ຽນອັດຕາເງິນເຝີໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສຳພັນກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. (2) ກໍລະນີການກຳນົດລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມໂດຍອັດຕາເງິນເຝີ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ພົບວ່າ: ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສຳພັນທາງກົງກັນຂ້າມກັບການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານໃນໄຕມາດປະຈຸບັນຫຼຸດລົງ 0.496177% ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສ່ວນການປ່ຽນແປງ

ອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັບລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10. (3) ກໍລະນີການກຳນົດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ຫຼຸດລົງ 0.104885% ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສ່ວນການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັບລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10.

### 3.2 ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຝີ້ດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (VDA)

ຜົນການວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (IRF) ພົບວ່າ 1) ການປ່ຽນແປງໃນພາວະ ພາວະຊ່ອກ (Shock) ຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນ ແປງພາວະເງິນເຝີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ຈາກນັ້ນຈະປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງບວກໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 3 ຈາກນັ້ນມີການປັບຕົວຫຼຸດລົງ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 4 ຫຼັງຈາກນັ້ນມີການປັບຕົວຂຶ້ນລົງນ້ອຍໆ ຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຝີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 11. 2) ປ່ຽນແປງໃນພາວະຊ່ອກ (Shock) ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ

ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ຈາກນັ້ນຈະປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີການຕອບສະໜອງໃນທາງບວກໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 3 ຈາກນັ້ນປັບຕົວຫຼຸດລົງ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 4 ແລ້ວປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງບວກອີກຄັ້ງໃນໄຕມາດທີ 5 ຫຼັງຈາກນັ້ນມີການປັບຕົວຂຶ້ນລົງນ້ອຍ ຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນ ແປງຂອງອັດຕາເງິນເຝີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 12.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 5 ຜົນການວິເຄາະແຍກອົງປະກອບຂອງຜົນກະທົບຄວາມແປປວນ (VDA) ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊ່ອກ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ ສົ່ງຜົນກະທົບໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ສູງກວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ຄື: 1) ໄຕມາດທີ 2 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.77%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.71%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.52%. 2) ໄຕມາດທີ 3 ພົບວ່າການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.26%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.20%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.54%. 3) ໄຕມາດທີ 4 ພົບວ່າການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.13%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.32%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.55% ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ລັດຖະບານດໍາເນີນ

ນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຝີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ. 4) ໄຕມາດທີ 5 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.07%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.35%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.58%. 5) ໄຕມາດທີ 6 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.03%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.61%. 6) ໄຕມາດທີ 7 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.01%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.63% ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ ລັດຖະບານ ດຳນິນນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຝີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ. 7) ໄຕມາດທີ 8 ພົບວ່າການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.00%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນອັດຕາ 4.64% ຈາກນັ້ນຜົນກະທົບລ່າຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຢູ່ລະດັບຄົງທີ່ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ລັດຖະບານດຳນິນນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຝີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ.

#### 4. ວິພາກຜົນ

1) ຈາກການສຶກສາພົບວ່າ ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ພົບວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ, ການປ່ຽນ

ແປງລ່າຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຄວາມສຳພັນທາງກົງກັນຂ້າມກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຄວາມສຳພັນທາງດຽວກັນກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີ້ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໂດຍໝາຍຄວາມວ່າຖ້າລັດຖະບານດຳເນີນການເກັບພາສີ-ອາກອນໃນໄຕມາດຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ຫຼຸດລົງ ແລະ ຖ້າລັດຖະບານດຳເນີນລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິເພີ່ມຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Leaman (2006) ໄດ້ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍລາຍໄດ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຝີ້ (ໄທ) ແຕ່ການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Leaman (2006) ລາຍຮັບ, ລ່າຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ້ມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 3 ຊວງເວລາ. ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Pinson (2015) ໄດ້ສຶກສາຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຝີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນແຂວງຊຽງໃໝ່ (ໄທ) ພົບວ່າອັດຕາເງິນເຝີ້, ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ການລົງທຶນມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ແຕ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໄຕມາດຜ່ານມາບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີ້. ການຄົ້ນຄວ້າຍັງສອດຄ່ອງກັບ Lerdnamcherdsakun (2012) ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ເປັນຕົວກຳນົດອັດຕາເງິນເຝີ້ໃນປະເທດໄທ ໃນດ້ານການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ເປັນຕົວກຳນົດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຝີ້ປ່ຽນແປງໄປທາງດຽວກັນ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂພາວະເງິນເຝີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດນັ້ນລັດຖະບານຄວນດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບທາງເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ: ໃນແກ້ໄຂພາວະເງິນເຝີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດເກີດນັ້ນລັດຖະບານຈຳຕ້ອງນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງການເງິນໃນດ້ານລາຍຮັບໂດຍເກັບພາສີ-ອາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະພາສີທາງກົງ ແຕ່ວ່າ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດຢູ່ໃນຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຈະເຮັດໃຫ້ການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນຫຼຸດລົງ

ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ການເຮັດວຽກງານທຳຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ, ສ່ວນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນທາງດ້ານລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ໂດຍປັບລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິທີ່ເປັນລາຍຈ່າຍບໍ່ຈຳເປັນຫຼຸດລົງ ແຕ່ຕ້ອງປັບປຸງເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄ່າຄອງຊີບໃນຊ່ວງເວລາລະບົບເສດຖະກິດເກີດພາວະເງິນເຟີ້ ແລະ ຄວນໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນການລົງທຶນສ້າງພື້ນຖານໂຄ່ງລ້າງທາງເສດຖະກິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

2) ຈາກການສຶກສາພົບວ່າປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນໃນການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ມ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສິ່ງຜົນກະທົບໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ສູງກວ່າການດຳເນີນລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Heller (1982) ໄດ້ສຶກສາຜົນກະທົບອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ມີຕໍ່ນະໂຍບາຍການເງິນໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແຕ່ປີ 1957-1978 ທີ່ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ ການການປັບຕົວລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແຕ່ດ້ານກົງກັນຂ້າມການປັບຕົວລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບສູງກວ່າການປັບຕົວລາຍໄດ້ຂອງລັດຖະບານ, ນອກຈາກນັ້ນຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການວ່າງແຜນງົບປະມານລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຕ້ອງໃຫ້ສອງຄ່ອງກັບແຮງກົດດັນຂອງພາວະເງິນເຟີ້ທີ່ເກີດຂຶ້ນ; ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Udomratn(1986) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຜົນກະທົບຂອງພາວະເງິນເຟີ້ຕໍ່ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ (ປະເທດໄທ) ໂດຍໃນການຄາດຄະເນລະດັບພາວະເງິນເຟີ້ເຮັດໃຫ້ສຳປະສິດການປັບຕົວຂອງລາຍຮັບສູງກວ່າຄ່າສຳປະສິດການປັບຕົວຂອງລາຍຈ່າຍ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຄວນດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຈ່າຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ. ນອກຈາກນັ້ນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງດຳເນີນນະໂຍບາຍເງິນຕາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການຄ້າ ແລະ

ການລົງທຶນໃນລະບົບເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະການກຳນົດອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ, ອັດຕາເງິນແຮ່ຝາກແບບບັງຄັບ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນນະໂຍບາຍ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານເງິນໃນລະບົບເສດຖະກິດ.

## 5. ສະຫຼຸບ

ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ຂອງລັດຖະບານ ຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ພົບວ່າຕົວປ່ຽນທັງໝົດຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊ່ວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ທິດທາງກົງກັນຂ້າມ. ການວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນໃນການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ມ (Shock) ຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງພາວະເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງແຕ່ຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ແຕ່ຫາກບໍ່ເກີດການພາວະ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 11. ສ່ວນປ່ຽນແປງໃນພາວະ Shock ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປຖ້າຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 12. ເມື່ອແຍກອົງປະກອບຂອງຜົນກະທົບຄວາມແປປວນພົບວ່າການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ມ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຮັດ, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສົ່ງຜົນກະທົບໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ສູງກວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ.

## 6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິ  
ຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງ  
ກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນ  
ໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກ  
ສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ  
ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

## 7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Bank of Lao PDR. (2020). Annual economic  
report of Bank of Lao PDR: P.1. [Online]  
2021. Available from:  
[https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-  
2022\\_1653615733.pdf](https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-2022_1653615733.pdf).

Bank of Lao PDR. (2020). Annual economic  
report of Bank of Lao PDR: P.8-9.  
[Online] 2021. Available from:  
[https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-  
2022\\_1653615733.pdf](https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-2022_1653615733.pdf).

Bank of Lao PDR. (2010). Annual economic  
report of Bank of Lao PDR: P.18-20.  
[Online] 2021. Available from:  
[https://www.bol.gov.la/fileupload/28-01-  
2017\\_1485588124.pdf](https://www.bol.gov.la/fileupload/28-01-2017_1485588124.pdf).

Bank of Lao PDR. (2021). Inflation rate  
database of Lao PDR. [Online] 2021.  
Available from:  
[https://www.bol.gov.la/financial\\_statistics](https://www.bol.gov.la/financial_statistics).

Ender, W. (1948). Applied econometric time  
series. New York: John Wiley & Sons.

Leagman, K. (2006). The impact of government  
revenue and expenditure policy on  
inflation. Master of Economics.  
Ramkhamhaeng University.

Sankhamani, K. (2007). Money and banking:  
Monetary policy to solve the inflation  
problem. Suan Sunanda Rajabhat  
University Book Center: P.185.

Ministry of Finance. (2021). Summary reports  
and statistics: Income-expenditure of the  
Lao PDR government in 2010-2020.  
[Online] 2021. Available from:  
<https://www.mof.gov.la/>

Musgrave, R. A. & Musgrave, P.B (1989). Public  
finance in theory and practice (5<sup>th</sup> ed):  
government expenditure theory. New  
York: McGraw-Hill Book Co.

Yimsiriwattana, N. (2003). Public finance: The  
government expenditure theory. [Online]  
2021. Available from: [http://old-  
book.ru.ac.th/e-  
book/e/EC341\(48\)/EC341\(48\)-4.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC341(48)/EC341(48)-4.pdf).

Heller. S. P. (1982). Impact of inflation on fiscal  
policy in developing countries. [Online]  
2021. Available from:  
[http://www.petersheller.com/documents/I  
mpact\\_of\\_Inflation.pdf](http://www.petersheller.com/documents/Impact_of_Inflation.pdf).

Lerdnamcherdsakun, P. (2012). Factors  
determining the rate of inflation in  
Thailand. [Online] 2021. Available from:  
[http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/4  
32](http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/432).

Pinson, S. (2015). Relationship between  
inflation and government expenditure in  
Chiang Mai Province. [Online] 2021.  
Available:  
[https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/I  
nfo/item/dc:121844](https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/item/dc:121844)

Sims, C. A. (1980). Macroeconomics and  
reality, Econometrical 48, pp. 1-48.

Udomratn, V. (1986). Impact of inflation on  
government revenue and expenditure  
policy. Master of Economics.  
Chulalongkorn University

Yamaka, W. (2020). Econometric II: Vector  
error correction and vector autoregressive  
models. [Online] 2021. Available from:  
<https://wyamaka.wordpress.com>.